

**T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ
BAKANLIĞI**

**AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI ve BAŞMÜZAKERECİ
BÜYÜKELÇİ SAYIN VOLKAN BOZKIR'IN
EVSAHİPLİĞİNDE
SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ KATILIMI İLE
GERÇEKLEŞTİRİLECEK
“TÜRKİYE’NİN YENİ AB İLETİŞİM STRATEJİSİ”
SİVİL TOPLUMLA DİYALOG TOPLANTISI İÇİN
HAZIRLANAN KONUŞMA NOTU
26 Kasım 2014, Grand Cevahir Otel, İstanbul**

Sivil Toplum Kuruluşlarımızın Değerli Temsilcileri,
Değerli Konuklar,

- Öncelikle, hepinize hoş geldiniz diyerek sözlerime başlamak istiyorum.
- Bugün bu salonda Türkiye'nin tüm renklerinin ve zenginliklerinin bir araya geldiğini görüyoruz. Kadın haklarından çevreye, engelli haklarından sağlığa, iş dünyası kuruluşlarından eğitime kadar pek çok alanda faaliyet gösteren binlerce sivil toplum üyesi ve ülkemizin tüm kesimlerinin temsilcileri burada bulunuyor.

- AB üyelik sürecinde Türkiye'nin değişimine ve dönüşümüne büyük katkıda bulunan siz değerli sivil toplum kuruluşlarımızın temsilcileri ile bir araya gelmekten büyük memnuniyet duymaktayım.
- Bu vesile ile buraya gelerek ülkemizin AB üyelik sürecine verdiğiniz içten destek için her birinize içtenlikle teşekkür etmek istiyorum.
- Bugün, burada, ülkemizin Yeni AB İletişim Stratejisi'ni değerlendirmek ve önümüzdeki dönemde yapılacak çalışmalar hakkında görüş alışverişinde bulunmak üzere bir araya gelmiş bulunuyoruz.
- Görüş ve önerileriniz doğrultusunda Yeni AB İletişim Stratejimiz çerçevesinde izleyeceğimiz "yol haritasını" hep birlikte belirleyeceğiz.
- Bugünkü toplantıda, ayrıca, Yeni AB İletişim Stratejimiz çerçevesinde birlikte yürüteceğimiz projelerin finansmanı ile ilgili olarak, Bakanlığımızın sizlere sunabileceği Erasmus + Programı ve Katılım Öncesi Mali Yardımı kapsamında sivil toplum kuruluşlarına verilen destekler konusunda da bilgilendirmede bulunacağız.

AB İLETİŞİM STRATEJİSİ:

Değerli Katılımcılar,

- Bildiğiniz üzere, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın 2014 yılını AB yılı ilan etmesi ve 62. Hükümet Programı'nda Türkiye'nin AB üyeliğinin stratejik bir hedef olarak kuvvetle vurgulanmasıyla Türkiye-AB ilişkileri yeni bir ivme kazanmıştır.

- Bu dönemde, AB Bakanı ve Başmüzakereci sıfatıyla böylesine önemli bir görevi üstlenmek onur verici olduğu kadar, büyük de bir sorumluluk yüklemektedir. Göreve geldiğimiz günden bu yana Türkiye'nin AB üyeliği yolunda çok önemli çalışmalara imza attık. Ekibimle beraber başta Brüksel olmak üzere birçok AB üyesi ülkeye çalışma ziyaretlerinde bulunduk. Bugün de bu toplantının ardından AB'nin önemli ve güçlü bir ülkesi olan İsveç'e seyahat edeceğim.
- Bu ziyaretlerin temel amacı, AB üyelik sürecinde gerçekleştirdiğimiz reformların ve müzakere sürecindeki kararlılığımızın muhataplarımız tarafından anlaşılmasını sağlamaktır.

Değerli Konuklar,

- Eylül ayında sizlerle paylaştığımız üç ayaklı "Yeni Avrupa Birliği Stratejisi" reform, dönüşüm ve iletişim kavramlarına vurgu yaparak, Türkiye'nin AB sürecinin anayasası haline gelmiştir.
- 25 Eylül 2014 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan "Avrupa Birliği ile İlgili Çalışmaların Koordinasyonu" konulu Genelge'de, önümüzdeki dönemde gerçekleştirilecek çalışmaların bu strateji çerçevesinde yürütüleceği hususu yer almıştır.
- Türkiye, Yeni AB Stratejisi doğrultusunda canlı ve yeni bir reform sürecine girmekte, her alanda AB standartlarına daha da yaklaşmaktadır.
- 2003 yılından bu yana AB üyelik sürecimizde hayata geçirilen reformların en üst düzeyde takip edilebilmesi için gerçekleştirdiğimiz Reform İzleme Grubu (RİG) Toplantıları,

Bakanlar Kurulumuzun onayı ile yerini Reform Eylem Grubu'na (REG) bırakmıştır. REG'in kurulmasıyla birlikte siyasi reformlar sürecinde yeni bir dönem açılmıştır. REG, bundan sonra siyasi reformları sadece izlemekle kalmayacak, reform tasarılarının hazırlanması, TBMM'den geçirilmesi ve uygulamaya yansıtılması aşamalarında da aktif bir rol oynayacaktır.

- İki aşamadan oluşan ve Kasım 2014- Haziran 2015 dönemini kapsayan ilk aşamasını geçtiğimiz ay sonunda açıkladığımız "AB'ye Katılım İçin Ulusal Eylem Planı" AB müktesebatına uyum konusunda yapacağımız çalışmaların bir yol haritası niteliğindedir.
- Bununla birlikte, teknik müzakere sürecinde kaydedilen gelişmelerin ve bu süreçte elde edilen kazanımların doğru bir şekilde kamuoyuna aktarılması da bir o kadar önem taşımaktadır.
- Bu itibarla, Yeni AB Stratejimizin üçüncü boyutunu oluşturan ve 16 Ekim'de kamuoyu ile paylaştığım Yeni Avrupa Birliği İletişim Stratejisi'ne ayrı bir önem atfetmekteyiz.
- Yeni Avrupa Birliği İletişim Stratejisi, AB Stratejisi'nin reform ve dönüşüm amaçlı ilk iki boyutunu destekleyerek, hayata geçirdiğimiz siyasi ve sosyo-ekonomik reformların toplum tarafından içselleştirilmesine ve AB kamuoyunda Türkiye algısının sağlıklı bir şekilde yer etmesine katkı sağlayacaktır.
- Sizlerin de takdir edeceği gibi, Türkiye'nin AB üyelik sürecinin hedefine ulaşmasında, Türkiye ve AB kamuoylarının görüşleri ve birlikteliği büyük rol oynayacaktır. Bu nedenle, değerli halkımızın ve

AB vatandaşlarının süreç hakkında bilgilendirilmesi büyük önem arz etmektedir.

- İlk olarak 2010 yılında uygulanmaya başlayan ABİS kapsamında şimdiye kadar birçok başarılı çalışmaya imza atılmıştır. Ancak, son yıllar içerisinde hem AB ve hem de Türkiye’de ülkemizin AB üyeliğine olan desteğin azaldığının gözlemlenmesi, İletişim Stratejimizin yeniden yapılandırılmasının gerekliliğini bizlere göstermiştir.
- Yeni İletişim Stratejimizin yurt içi ve yurt dışı olmak üzere iki boyutu bulunmaktadır. Yurt içi iletişim boyutu kapsamında temel hedefimiz, Türkiye’de AB’ye yönelik kamuoyu desteğini artırmak ve AB’nin bir çağdaşlaşma ve demokratikleşme projesi olduğunu halkımıza anlatmak, sahiplenilmesini sağlamak olacaktır.
- Yurt dışı iletişim boyutu çerçevesinde ise ülkemizin üyeliğinin AB’ye yapacağı somut katkıları AB kamuoyuna etkin bir şekilde aktarabilmeyi ve ülkemizdeki reform çalışmaları hakkında AB kamuoyunu etkileyen karar alıcıları düzenli biçimde bilgilendirmeyi amaçlıyoruz.
- Yeni AB İletişim Stratejimizde hedef kitle, yöntem ve araçlarımız güncellenmiş; ülke içinde ve AB kamuoyunda katılımcı ve proaktif bir strateji hayata geçirilmiştir. Bu anlayışla, hedef kitlelere doğrudan ulaşılmasını, İletişim Stratejimizin daha etkin uygulanmasını sağlamak amacıyla Uluslararası/Ulusal/Yerel Kuruluşlar, Üniversiteler, İş Dünyası, Siyasi Aktörler, Medya ve Sivil Toplum paydaşlarımız olarak belirlenmiştir.

- Her zaman altını çizdiğimiz gibi, Türkiye'nin AB üyeliği, devletin değil toplumun, sivil toplumun meselesidir.
- Bu süreçte gerçekleştirilen reformların gerçek anlamda hayata geçirilebilmesi için, sivil toplum kuruluşları ile etkin ve yapıcı bir işbirliği tesis edilmesi ve onların, sürecin gerçek birer aktörü olmalarının sağlanması elzemdir.
- Çünkü bu süreç; birbiriyle diyalog kurabilen, birlikte çalışan ve birlikte üreten herkesi temsil eden sivil toplumu yakından ilgilendirmekte ve her alanda AB standartlarına ulaşmamızı hedeflemektedir.
- Demokrasi kültürünün güçlenmesi ve siyasi alanda yapılan reformların tam ve eksiksiz olarak uygulanması, her zaman için birincil önceliğimiz olmuştur.
- Unutulmamalıdır ki, AB müktesebatının benimsenmesi, esas itibarıyla çağdaş değerler sisteminin bir parçası olmak anlamına da gelmektedir. Avrupa Birliği'ne katılım sürecimizde gelişen ve kurumsallaşan şeffaflık, hesap verebilirlik ve katılımcılık gibi ilke ve değerler, Türkiye'nin AB süreciyle birlikte içselleştirmeye başladığı önemli kavram ve kazanımlardır.
- Toplum tarafından desteklenmeyen, toplumun sahiplenemediği kararların uygulama alanı bulması, günümüz dünyasında tasavvur dahi edilemez.
- Tüm bu ilerleme sürecinde, siyasi iradenin ve kamu kurumlarının rolünün yanı sıra, temsilcileri olduğunuz sivil toplum kuruluşları

dâhil olmak üzere, toplumun tüm kesimlerinden ilgili paydaşların üstlenmiş olduğu rol de asla göz ardı edilemez, edilmemelidir de.

- Bu nedenle, ülkemizde, bürokrasi içinde sivil toplum örgütlerini rakip olarak gören anlayış, yerini sivil toplum örgütlerini güçlendirilmesi gereken, bürokrasinin çalışmalarını destekleyecek ve bu çalışmaların faydasını artıracak bir zenginlik olarak gören “diyalog temelli ve paylaşımcı” yeni bir anlayışa bırakmaya başlamıştır.
- Avrupa Birliği Bakanlığı olarak, sivil toplum kuruluşlarını ülkemizin AB katılım sürecinin ayrılmaz bir parçası haline getirmek, kamu ve sivil topluma birlikte çalışma kültürünü aşılama ve bunu geliştirmek için büyük emek harcıyoruz; faaliyetler gerçekleştiriyoruz.
- “Güçlü bir sivil toplum ve güçlü bir Türkiye” sloganıyla düzenli aralıklarla düzenlediğimiz “Sivil Toplumla Diyalog Toplantıları” vasıtasıyla sivil toplumu dinlemeye, onların öneri ve görüşlerini AB sürecine mümkün olan en üst düzeyde dâhil etmeye özen gösterdiğimiz hepimizin malumudur.
- Bugüne kadar, kadından çevreye, belediyelerden gençliğe, farklı inanç gruplarından hibe olanaklarına kadar değişik temalar altında sivil toplumla birçok diyalog toplantısı gerçekleştirdik.
- Önümüzdeki dönemde de sivil toplumu geliştirmek, politika oluşturma süreçlerine daha fazla dâhil etmek ve sorunlarını çözmek için sivil toplumla birlikte ve el ele çalışmalarımızı yürütmeye devam edeceğiz.

- Bu çalışmaların ilk somut ürününü teşkil etmek üzere, kamu ve sivil toplum kuruluşlarının birlikte çalışma kültürünün geliştirilmesi ve sivil toplumun güçlendirilmesi amacıyla Bakanlık olarak önümüzdeki yıl 10 milyon Avro tutarında bütçeye sahip bir proje başlatacağız. Kamu-sivil toplum diyalogunun güçlendirilmesi için hayata geçirilecek bir diğer önemli proje ise, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yürütülecek.
- Türkiye ve AB sivil toplumları arasında diyalog tesis edilmesi amacı ile Türkiye-AB Mali İşbirliğinin sağladığı imkânlar çerçevesinde, bugün burada buluşmaktan büyük memnuniyet duyduğumuz kuruluşlarımızın birçoğunun da faydalandığı projeler yürüttük. Bugüne kadar iki aşamasını tamamladığımız “Sivil Toplum Diyalogu Programı” altında yaklaşık 200 projeye 25 milyon Avronun üzerinde destek sağladık. Projeler kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar ile ülkemizden ve AB üyesi ülkelere yaklaşık 3 milyon kişiye doğrudan ulaştık, diyalog tesis ettik.
- Projenin üçüncü uygulaması ise, Türkiye’nin AB süreci için büyük önem taşıyan “siyasi kriterler” ve “medya” konularındaki hibe programları ile devam ediyor. Projenin açılış toplantısı 11 Kasım 2014 tarihinde yapıldı. Program kapsamında desteklenecek 55 projede, 17 farklı ülkede faaliyet gösteren 142 sivil toplum kuruluşu mevcut diyalog ortamını daha da ileri bir boyuta taşıyacak yeni ve sürdürülebilir işbirliği imkânları geliştirecek.
- Önümüzdeki yıl ise, Sivil Toplum Diyalogu Programının dördüncü ayağı kapsamında Çevre; Enerji; Tüketicinin ve Sağlığın Korunması; Adalet, Özgürlük ve Güvenlik; İş Kurma Hakkı ve

Hizmet Sunumu Serbestisi; Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu; İşletme ve Sanayi Politikası; Tarım ve Balıkçılık ve Eğitim olmak üzere dokuz farklı alanda yürütülecek hibe programları çerçevesinde sivil toplum kuruluşlarına yaklaşık 11 milyon Avro kaynak aktarılacak.

- Türkiye ve AB sivil toplumlarını buluşturan bu projeler, karşılıklı anlayış ve birlikte çalışma kültürünün gelişimine kayda değer katkı sağlamakta, böylelikle Türkiye'ye yönelik yersiz ve yanlış önyargıların aşılmasında önemli rol oynamaktadır.
- Bu çalışmalar sonucunda AB ve Türkiye sivil toplumları arasında kurulacak köprülerin daimi ve kalıcı olacağına, Türkiye'yi AB'ye, AB'yi de Türkiye'ye daha sağlam bir şekilde kenetleyeceğine yürekten inanıyorum.
- Bu itibarla ülkemize sağlanan Katılım Öncesi Avrupa Birliği Mali Yardımının 2014-2020 döneminde, önceki dönemlerle kıyaslandığında sivil topluma daha fazla fon ayrılmasını sağladık. Bu kapsamda, yaklaşık 180 milyon Avro tutarında kaynağın sivil toplumun ve sivil toplum diyalogunun güçlendirilmesi için kullanılmasını öngördüğümüzü huzurlarınızda ifade etmekten mutluluk duymaktayım.
- Kamuoyunun AB ile ilgili konularda doğru bilgilendirilmesi, müzakere sürecinde gerçekleştirilen yasal ve idari reformların tam olarak hayata geçirilmesi ve illerin AB mali kaynaklarından daha fazla yararlanabilmesi amacıyla başlattığımız Valiliklerin AB Sürecinde Etkinliğinin Artırılması Projesi'nden de bahsetmek istiyorum.

- AB sürecine yereli ortak etmek amacıyla çıktığımız yolda bu projemiz, bugün çatı bir proje haline geldi. Projenin başarılı sonuçları ve çıkarılan dersler doğrultusunda, yereldeki tüm aktörlere yönelik çeşitli projeler yürütüldü.
- İllerde oluşturulan üç ayaklı yapı ile bütün Valiliklerimizde AB ofisleri kuruldu, düzenli toplantılar gerçekleştirildi ve her ilde Vali Yardımcılarımız AB Temas Noktası olarak belirlendi. Sivil toplum kuruluşlarımızın kamu kuruluşları ile çoğu zaman ilk temas noktası olan ve nispeten kolay ulaştıkları yerel yönetimlerin sizlerle birlikte çalışmayı öğrenmelerinde bu projenin önemli katkıları olduğunu düşünüyorum. Özellikle proje hazırlama ve AB mali kaynakları hakkında detaylı bilgi edinmenizde Valilik AB Birimlerinden destek alınabileceğini hatırlatmak isterim.
- Avrupa Birliği'ne tam üyelik hedefimiz çerçevesinde, AB alanında uzmanlaşmış kişi sayısının artırılması amacıyla Bakanlığımız tarafından yürütülen Jean Monnet Burs Programı da katılım sürecimize önemli katkı sağlayan bir diğer proje.
- Jean Monnet Burs Programı ile ülkemizin dört bir tarafından kamu görevlilerimizi, üniversite öğrencilerimizi ve sivil toplum ve özel sektör çalışanlarını Avrupa'nın en seçkin üniversitelerinde yüksek lisans ve araştırma programlarına göndermeye devam ediyoruz.
- Program Türkiye ile AB ülkeleri vatandaşları arasında kültürel ve sosyal diyalogun gelişmesine katkı sağlıyor. Yurt dışına giden bursiyerlerimiz, AB üyesi ülkelerde gittikleri eğitim kurumlarında Türkiye'nin adeta birer elçisi olarak görev yapıyor; Türkiye

hakkındaki algıyı geliştirerek ülkemizin katılım sürecine farklı boyutlarda dâhil oluyorlar.

- Yürütülen projeler aracılığıyla, vatandaşlarımız ile AB vatandaşları arasında diyalog yaratılmasında etkin bir rol oynayan “Erasmus + Programı” da iletişim faaliyetleri için önemli bir araçtır.
- Geçtiğimiz 10 yıllık dönemde Türkiye Ulusal Ajansı tarafından 24 binin üzerindeki projeye yaklaşık 600 milyon Avroluk kaynak tahsis edilmiştir. Bu projelerin geliştirilip uygulanmasında sivil toplum kuruluşlarımız önemli rol oynamıştır.
- Bu projeler, bir taraftan Avrupa Birliği kamuoyunun Türkiye’ye yönelik önyargılarının kırılmasını ve kültürel yakınlaşmayı sağlarken diğer taraftan ülkemizin Avrupa Birliği standartlarını yakalamasına katkı sağlamakta ve ayırım gözetmeksizin her kesimden insanımıza Avrupa Birliği ülkeleriyle işbirliğinin yolunu açmaktadır.
- Çevre bilincinden kadın ve çocuk haklarına, ebeveyn eğitiminden girişimciliğe kadar pek çok alanda faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarımız, Ulusal Ajansımız tarafından desteklenmeye devam edecektir.
- Bu çerçevede, 2014-2020 döneminde Türkiye tarafından Erasmus + Programı kapsamında sağlanacak yaklaşık 900 milyon Avro tutarında destek, Türk ve AB vatandaşları arasındaki etkileşimin güçlendirilmesine hizmet edecektir.
- Programdan faydalanan kuruluşlarımızın Avrupa’da ülkemizin birer gönüllü elçisi haline gelerek iletişim çalışmalarımıza önemli katkılar sunacaklarına inanıyorum.

- Aynı şekilde, Türkiye'nin katıldığı Birlik Programları da Yeni Avrupa Birliği İletişim Stratejimize destek sağlamak üzere etkin olarak kullanılmaya devam edecektir.
- Bu salondaki toplantımızın ardından, konuşmamın başında da belirttiğim gibi, Bakanlığımız yetkilileri sizlere Türkiye-AB Mali işbirliği kapsamında sivil toplum kuruluşlarına sağlanan destekler ve Birlik Programları konusunda ayrıntılı bilgi verecekler.
- Kamuoyunun temsilcileri olan siz sivil toplum kuruluşları karşılıklı önyargıları yıkmaya devam ettiği sürece, AB'deki bazı siyasiler de bu durumdan ister istemez etkilenecek; yersiz önyargılarını bir kez daha gözden geçirme ihtiyacı duyacaklardır.

SONUÇ:

Saygıdeğer Katılımcılar,

- Avrupa Birliği'ne katılım sürecimizde, sivil toplumun dinamizmini, sivil toplum kuruluşlarımızın bilgi ve tecrübelerini büyük bir zenginlik olarak gördüğümüzün ve sizlerin birikimlerini bu sürece özellikle yansıtmak istediğimizin altını bir kez daha çizmek istiyorum.
- Önümüzdeki dönemde en önemli önceliğimiz, algı ile olgunun örtüştüğü bir resmin ortaya çıkmasını sağlamak olacaktır. Bu da ancak sivil toplumun varlığını bu süreçte devam ettirmesi ve daha da güçlenmesiyle mümkün olabilir.
- Avrupa Birliği'ne katılım süreci, Türkiye'nin değişimini ve dönüşümünü de beraberinde getirmektedir. Değişim ve dönüşüm,

elbette ki cesaret ve özveri gerektirir. Bu değişimi ve dönüşümü savunacak bilgili, bilinçli, birey hak ve özgürlüklerinden yana ve sesini özgürce yükseltebilen sivil toplum kuruluşlarımız, reform sürecinin sağlıklı bir şekilde işlemesi bakımından kilit role sahiptir.

- Bugünkü toplantının da en çok önemseydiğim ve en değer verdiğim boyutu, farklı düşünebilen, farklı ifade edebilen sivil toplum kuruluşlarımızın ortak bir platformda, ortak AB paydasında bir araya gelmesini sağlamış olmamızdır.
- Tabii ki, birtakım görüş ayrılıkları olabilir; ancak reformların gerekliliğine olan ortak inancımız, diyalog ve hoşgörü yoluyla bu görüş ayrılıklarının sağlıklı bir tartışma ortamında çözümlenmesini de beraberinde getirecektir.
- Bugünkü toplantımızda da, sizlerden Yeni AB İletişim Stratejimizin uygulanması ve sahiplenilmesi konusunda bize ışık tutmanızı bekliyor, böylece, AB katılım sürecinde yurt içi ve yurt dışında yapılacak çalışmalarla ilgili vereceğiniz görüş ve önerileriniz yardımıyla, ortak bir yol haritası çizmeyi istiyoruz.
- Sözlerime son verirken, daha modern, daha müreffeh, toplumsal diyalogu esas alan, sağlıklı ve kesintisiz iletişimi her şeyin başı olarak kabul eden geleceğin Türkiye'sini şekillendirme çabalarımızda bizden değerli katkılarınızı esirgememenizi diliyorum, bu toplantının verimli bir şekilde geçmesini temenni ediyorum.